

Värden och analyser

Dricksvatten är det livsmedel som kontrolleras allra mest. Livsmedelsverket ställer de höga kraven som i sin tur baseras på EU-direktivet för vatten. Vi gör bedömningar av kvaliteten på vattnet både vid vattenverket och ute hos den som använder det.

Gränsvärdena för analysresultat baseras på tre kriterier: tjänligt, tjänligt med anmärkning och otjänligt.

pH-värde

Vårt vattens pH-värde ligger på 8,2-8,4. Detta värde minskar risken för

korrosion i ledningsnätet.

Hårdhet

Vårt vatten håller mellan 5,5 och 6,5 dH, tyska hårdhetsgrader. Dosera tvätt- och diskmedel efter mjukt vatten. Du behöver normalt inte dosera salt i diskmaskinen. Vattnets innehåll kalcium och magnesium är det som avgör hårdhetsgraden på vattnet. Ett hårt vatten kräver högre doser tvättmedel och kan ge kalkavlagringar på till exempel porslin. Vatten innehåller nästan alltid både kalcium och magnesium.

Fluor

I dricksvattnet finns det små mängder av fluor (fluorid), mindre än 0,20 mg/l. Den låga halten medför inget kariesförebyggande skydd. Ett sådant skydd kan man i stället få genom att borsta tänderna med fluortandkräm, via fluortabletter eller liknande.

Information om PFAS och uran

Poly-och perfluorerade ämnen är en ämnesgrupp som med samlingsnamn benämns PFAS-ämnen, t.ex. ämnena PFOS och PFOA. Ämnena ingår i många typer av produkter inom olika användningsområden då de har eftertraktade egenskaper som bl.a. vatten- och smutsavvisande. Tidigare har det kommit larm om förhöjda halter av PFAS-ämnen i dricksvatten i olika delar av landet, då ofta kopplat till närliggande områden som är förorenade av en viss typ av brandsläckningsskum. PFAS-ämnen har analyserats av båda Roslagsvattens leverantörer av dricksvatten under en längre tid och halterna är låga, de ligger långt under Livsmedelsverkets rekommenderade åtgärdsgräns som är 90 ng/l (för den summerade halten av 11 st definierade PFAS-ämnen, ofta kallat PFAS11). Enheten är ng/l vilket är nanogram per liter, där 1 ng/l är 0,000000001 g/l. I Norrvattens dricksvattenproduktion är den analyserade summahalten PFAS11 cirka 13 ng/l. I Stockholm Vatten och Avfall AB:s dricksvattenproduktion är summahalten PFAS11 cirka 10 ng/l.

Även halten uran i dricksvattnet är analyserat, och resultatet visar att det

finns i mycket små mängder i vårt vatten. Gränsvärdet för Uran är 15 µg/l, och i dricksvattnet som Roslagsvatten levererar har halten 0,28 µg/l uppmätts.

Information om ospolat dricksvattenprov och om vatten inte har använts under en längre tid

Enligt Livsmedelsverkets författningssamling (LIVSFS 2017:2, § 13a) ska vattenprover tas utan föregående spolning från kranar hos användare (konsumenter) för att kontrollera förekomsten av metallerna koppar, bly och nickel. Detta ospolade vattenprov kontrollerar och ger svar på om någon installation i fastigheten, t.ex. vattenkranen, ger ifrån sig metaller som påverkar vattnets kvalitet.

Vid samma provtagningstillfälle som det ospolade provet tas, tas också ett direkt efterföljande vattenprov från samma kran. Detta efterföljande prov är en undersökning av dricksvattnets kvalitet i kranen hos användaren och ska representera det dricksvatten som konsumenten använder till dryck eller matlagning. Undersökningen ska inte representera det dricksvatten som levereras till fastigheten.

I analysrapporter från provtagningstillfällena då både ett ospolat vattenprov och det ordinarie vattenprovet hos användaren tas, redovisas de båda analyserade halterna av respektive metall (koppar, bly och nickel) i samma analysrapport.

Vad visar ett ospolat vattenprov?

Erfarenhetsbaserat visar analyser av ospolade vattenprover hos användare att halten, av någon av de tre undersökta metallerna, kan vara flera gånger högre i ett ospolat vattenprov jämfört med i det spolade. Ospolat vattenprov med förhöjd metallhalt bedöms ibland som "tjänligt med anmärkning ur kemisk synpunkt" enligt Livsmedelsverkets bedömningsgrunder, och det förekommer även fall där halten har varit så hög att vattnet bedömts som "otjänligt" enligt bedömningsgrunderna.

Vad ska jag som dricksvattenkonsument tänka på?

Spola några sekunder innan du tar dricksvatten, det är det vatten som stått stilla i kranen som kan innehålla förhöjda halter av vissa metaller.

Om vattnet inte har använts under en längre tid, t.ex. i samband med semesterresa, i ett fritidshus, eller om en verksamhet i fastigheten har varit stängd, så är rekommendationen att spola en längre tid (ett par minuter) när vattnet tas i bruk den första gången efter förbrukningsuppehållet.

Vattentryck

Trycket i dina ledningar ligger på ca 4,5-5 bar, men i högre terräng är trycket lägre.

Analysresultat

Vattnet som du som har kommunlat vatten kommer från Görvälns vattenrenigsverk i Mälaren. Här kan du läsa mer om vattnet som kommer därifrån.

[Norrvattens kontroll av dricksvatten \[1\]](#)

Vattenprover tagna i kommunen

[Ekebyvägen 153, Fsk Ekeby, Vallentuna, 2020-01-28 \[2\]](#)

[Lindholmsvägen 219, ICA Nära, Vallentuna, 2020-02-24.pdf \[3\]](#)

[Smultronvägen 24, Smultronets förskola, Vallentuna, 2020-02-10.pdf \[4\]](#)

[Svampskogsvägen 28, Sjumilaskogens Fsk, Vallentuna, 2020-03-16.pdf \[5\]](#)

